

Znalecký posudek

Znalecký posudek soud sice hodnotí jako každý jiný důkaz podle § 132 o. s. ř., odborné závěry v něm obsažené však hodnocení podle tohoto ustanovení nepodléhají. Hodnocení důkazu znaleckým posudkem spočívá v posouzení, zda závěry posudku jsou náležitě odůvodněny, zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž bylo třeba se vypořádat, zda závěry posudku nejsou v rozporu s výsledky ostatních důkazů a zda odůvodnění znaleckého posudku odpovídá pravidlům logického myšlení. Má-li soud pochybnost o věcné správnosti znaleckého posudku, popřípadě je-li znalecký posudek nejasný nebo neúplný, nemůže jej nahradit vlastním názorem, nýbrž musí znalce požádat, aby podal potřebná vysvětlení, zejména aby posudek doplnil nebo jinak odstranil jeho nedostatky, popřípadě aby vypracoval nový posudek; kdyby tím nebyla pochybnost o věcné správnosti znaleckého posudku, nejasnost nebo neúplnost znaleckého posudku odstraněna, soud za účelem přezkoumání znaleckého posudku ustanoví jiného znalce, popřípadě, jsou-li splněny podmínky uvedené v ustanovení § 127 odst. 3 o. s. ř., státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 1343/2022-172 ze dne 22.8.2023)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobce M. K., zastoupeného Mgr. M.D., advokátem se sídlem v P., proti žalované AUTOBOND GROUP, a. s., sídlem v P., zastoupené JUDr. J.K., advokátem se sídlem v P., o zaplacení částky 90 186,93 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 36 C 304/2019, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2021, č. j. 53 Co 268/2021-132, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2021, č. j. 53 Co 268/2021-132, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobce se ve zde souzené věci domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit mu částku 90 186,93 Kč se zákonným úrokem z prodlení, a to z titulu náhrady škody způsobené na jeho vozidle tovární značky Nissan Pathfinder (dále jen „vozidlo“), za niž podle jeho názoru žalovaná odpovídá podle § 2944 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „o. z.“).

2. Obvodní soud pro Prahu 9 rozsudkem ze dne 16. 4. 2021, č. j. 36 C 304/2019-102, žalobě vyhověl (výrok pod bodem I) a rozhodl o nákladech řízení mezi účastníky (výrok pod bodem II), o znalečném (výrok pod bodem III), o svědečném (výrok pod bodem IV) a o náhradě nákladů řízení vůči státu (výroky pod body V a VI).

3. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobce dne 16. 8. 2019 přijel s vozidlem do provozovny žalované a bylo sjednáno, že žalovaná provede základní diagnostiku za účelem zjištění problému spočívajícího v tom, že vozidlo padá do nouzového režimu. V době příjezdu do autoservisu svítila ve vozidle kontrolka motoru. Diagnostikou byly zjištěny kódy chyb P1614, P247A, U1000, P1819. Zaměstnanci žalované následně vyjeli s vozidlem na zkušební jízdu, při níž vozidlo samo začalo

zrychlovat, aniž by byl přidáván plyn, a muselo být tedy brzdou zastaveno, aby došlo k vypnutí motoru. Následně bylo odtaženo zpět do provozovny, neboť došlo k samovznícení motoru a byla tu obava vozidlo opětovně nastartovat. Motor nebyl rozebírán, byl pouze kontrolován motorový prostor vozidla a turbodmychadlo. Po jízdě bylo v prostoru motoru zjištěno nadměrné množství oleje. Vozidlo mělo poškozené vstřikovače na I. a II. válci motoru a poškozený vstřikovač na II. válci způsobil poškození hlavy motoru, což vedlo k netěsnosti spalovacího prostoru a pronikání paliva do olejové náplně motoru. Poškození vstřikovačů bylo poškozením dlouhodobějšího charakteru, kdy při dosažení určitého mezního stavu došlo k poškození hlavy motoru; na tuto závadu mělo vliv samotné provozování vozidla. Pokud by tato vada na vozidle byla již v době převzetí vozidla žalovanou, nebylo by možné vyjet s vozidlem na zkušební jízdu. V době provedení diagnostiky byl zjištěn chybový kód týkající se teploty výfukových plynů, která musela mít nějakou příčinu, a tou byla nesprávná dodávka paliva do spalovacího motoru, přičemž tyto závady lze zjistit již před zkušební jízdou. Šlo o typ vady, která zakládá předpoklad ještě vážnějšího poškození vozidla zkušební jízdou a která byla zjistitelná již diagnostikou vozidla, to i v případě, že byly načteny chybové kódy odlišné od chybových kódů, které načetl soudní znalec, jenž za jeden z chybových kódů označil zvýšenou teplotu výfukových plynů. Vada, která způsobila nepojízdnost vozidla a další škody na jeho motoru, byla způsobena během zkušební jízdy. Náklady na opravu vozidla by činily 168 008,51 Kč včetně DPH. Pokud by bylo vozidlo opravováno v tom stavu, ve kterém bylo v době přistavení k žalované, cena opravy by činila 77 821,58 Kč včetně DPH.

4. Takto zjištěný skutkový stav věci soud prvního stupně posoudil podle § 2586 a násl. a § 2944 o. z. Konstatoval, že mezi podmínky vzniku odpovědnosti za škodu na převzaté věci patří existence závazku, v dané věci založeného smlouvou o dílo, odevzdání a převzetí věci, o němž není sporu, a vznik škody v době od převzetí věci do jejího vrácení, přičemž v této věci k závadě vozidla, která způsobila jeho nepojízdnost, došlo v době provedení zkušební jízdy, tedy v době provádění díla žalovanou. Pro řešení otázky, zda by ke škodě mohlo dojít i jinak, a to z vnitřních příčin, které by se projeví, i kdyby žalovaná vozidlo nepřevzala, shledal rozhodujícím, zda tato vnitřní příčina, tedy závada vozidla, byla pro žalovanou seznatelná, když by vzniku škody nešlo zabránit ani řádným opatrováním, neboť v takovém případě by žalovaná za škodu neodpovídala. S odkazem na to, že v době provedení diagnostiky byl zjištěn chybový kód týkající se zvýšené teploty výfukových plynů, jejíž příčinou byla nesprávná dodávka paliva do spalovacího motoru, a že tato závada musela být pro žalovanou seznatelná již při přebírání vozidla po jeho prohlídce a po provedení diagnostiky, uzavřel, že u žalované nedošlo k naplnění liberačního důvodu. Zdůraznil, že k poškození vozidla, v důsledku kterého se stalo nepojízdné, došlo v její provozovně, a to při zkušební jízdě, kterou prováděla, přičemž mohla a měla rozpoznat poškození vozidla.

5. K odvolání žalované Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozhodnutím změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé tak, že žalobu zamítl (první výrok), změnil jej ve výroku pod bodem VI tak, že povinnost k náhradě nákladů řízení státu uložil žalobci (druhý výrok), a rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů (třetí výrok).

6. Odvolací soud především nepřevzal celý skutkový závěr, který soud prvního stupně učinil na základě znaleckého posudku. Neshledal totiž odůvodněnými závěry znalce, podle nichž chybové kódy P2128 (ovladač škrtky) a C1132 (signál motoru) mohly být zjištěny i při stavu tachometru 182 317 km, tedy dne 16. 8. 2019. Argumentoval, že mezi podklady, z nichž znalec podle posudku vycházel, se nenacházely listiny o diagnostice vozidla ze dne 13. 8. 2019 od společnosti METRADE s. r. o., ani o diagnostice provedené žalovanou dne 16. 8. 2019. Znalec pak při svém výslechu nebyl schopen po předložení těchto listin svůj závěr obhájit, respektive nic k rozporu těchto listin a jím učiněného závěru uvést. Odvolací soud k tomu uzavřel, že tento závěr tak zůstal neobhájený a vzhledem k jeho zjevné rozpornosti s listinami o diagnostice, zejména s listinou ze dne 16. 8. 2019, z něj nemohl vycházet.

7. Odvolací soud se se soudem prvního stupně neztotožnil ani v právním posouzení. Dovedil, že soud prvního stupně správně posoudil smlouvu uzavřenou mezi účastníky jako smlouvu o dílo podle § 2586 odst. 1 o. z., nesprávně však aplikoval ustanovení upravující odpovědnost zhotovitele. Zdůraznil, že úprava smlouvy o dílo má své vlastní ustanovení o odpovědnosti, a vyjádřil názor, že povinnost zhotovitele k náhradě škody se neřídí podle § 2944 o. z., nýbrž speciální úpravou obsaženou v § 2598 odst. 2 o. z., podle níž zhotovitel za věc převzatou od objednatele odpovídá jako skladovatel. Podle § 2426 odst. 1 o. z. pak skladovatel nehradí škodu, pokud prokáže, že jí nemohl zabránit, a rovněž tehdy, je-li způsobena vadou nebo přirozenou povahou uložené věci.

8. Odvolací soud konstatoval, že příčinou poškození vozidla byla dlouhodobá vada vstřikovačů na I. a II. válci motoru. Žalobce dne 16. 8. 2019 vozidlem do servisu žalované přijel. Žalovaná převzala předmět závazku za účelem provedení základní diagnostiky a zjištění problému, když vozidlo padalo do nouzového režimu, a z diagnostiky vyplynuly čtyři chybové kódy, přičemž pouze jeden z nich, a to P 247A (senzor výfukových plynů), mohl vyvolávat tzv. nouzový stav. Odvolací soud navázal úvahou, že na žalovanou jako podnikatele v oboru oprav vozidel lze klást objektivizující požadavek odborné péče (§ 5 o. z.), žalovaná však postupovala podle pokynů výrobce vozidla vztahujících se k postupu při chybovém kódu P 247A, když provedla zkušební jízdu s parametry a omezeními vyplývajícími z těchto pokynů. Na základě provedené diagnostiky nemohla dospět k závěru, že je zde konkrétní vada na vstřikovačích, která následně způsobila poškození hlavy motoru, ani že jsou zde snad jiné chybové kódy, z nichž by na takové poškození bylo možné usuzovat. Zde je právě nesprávný (protože je zcela neodůvodněný a s ostatními zjištěními nekorespondující) závěr znalce, že chybové kódy P2128 (ovladač škrtkové klapky) a C1132 (signál motoru) mohly být zjištěny již dne 16. 8. 2019, neboť zjevně, jak plyne z provedené diagnostiky, zjištěny nebyly.

9. Odvolací soud uzavřel, že škoda na vozidle, k níž došlo v průběhu zkušební jízdy, byla způsobena existující vnitřní (skrytou) vadou, která nebyla pro žalovanou seznatelná, žalovaná proto za takovou škodu s ohledem na § 2426 odst. 2 o. z. neodpovídá. Nad rámec uvedeného dodal, že žalobce vozidlem k žalované přijel, přičemž k poškození vozidla došlo v průběhu zkušební jízdy v délce 9 km. Poškození vstřikovačů bylo dlouhodobějšího charakteru, nevzniklo při ujetí 9 km, avšak k poškození motoru došlo naráz při dosažení určitého mezního stavu. Kdyby tak žalobce cestou do servisu ujel o pár kilometrů více, škoda by se přihodila již jemu cestou do servisu a k liberaci žalované by tak došlo i při aplikaci § 2944 o. z., neboť ke škodě by došlo i jinak.

II. Dovolání a vyjádření k němu

10. Rozsudek odvolacího soudu v celém rozsahu, podle obsahu však jen ve výroku o věci samé, napadl žalobce dovoláním, jež má za přípustné především proto, že napadené rozhodnutí závisí na řešení dvou otázek hmotného práva, které v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, totiž

- „jaký je vztah mezi ustanovením § 2944 o. z. a ustanovením § 2598 odst. 2 o. z. v případě škody vzniklé na věci, která je přímým předmětem díla např. v podobě opravy věci“ (první otázka), a

- „zda je odpovědnost skladovatele dle ustanovení § 2426 odst. 2 o. z. (a potažmo i zhotovitele dle § 2598 odst. 2 o. z.) za škodu vzniklou vlastní vadou uložené věci (a potažmo na základě ustanovení § 2598 odst. 2 o. z. i vlastní vadou věci převzaté zhotovitelem od objednatele) vyloučena automaticky (pouze s povinností její minimalizace dle § 2426 odst. 3 o. z.) anebo jen tehdy, pokud ji nemohl odvrátit (obdobně jako v duchu ustanovení § 2426 odst. 1 o. z.)“ [druhá otázka].

11. Vedle toho dovolatel dovozuje přípustnost dovolání též z toho, že odvolací soud řešil otázku, zda postačuje k vyloučení odpovědnosti dle § 2944 o. z. již pouhá pravděpodobnost, že by ke škodě došlo i jinak, anebo je nutná jistota, že by ke škodě došlo i jinak, v rozporu s rozhodovací praxí Nejvyššího soudu, konkrétně se zprávou Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 20. 10. 1988, sp. zn. Cpj 39/88, uveřejněnou pod č. 12/1989 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Sb. rozh. obč.“), dále jen jako „R 12/1989“, (třetí otázka).

12. Ve vztahu k první otázce dovolatel argumentuje ve prospěch názoru, že zvláštní právní úprava obsažená v ustanovení § 2598 odst. 2 o. z. (ve spojení s ustanovením § 2426 odst. 2 věty první o. z.) nedopadá na všechny věci, které objednatel předá zhotoviteli, nýbrž jen na ty, jejichž pomocí má být dílo provedeno. V případě škody na věci, na které má být dílo provedeno (např. v podobě opravy), je proto odpovědnost zhotovitele založena ustanovením § 2944 o. z. Tento závěr dovozuje ze systematiky ustanovení § 2596 až 2598 o. z. a z rozdílu mezi recentní právní úpravou a ustanovením § 540 odst. 2 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, zrušeného k 1. 1. 2014 (dále též jen „obch. zák.“).

13. Prostřednictvím druhé otázky dovolatel prosazuje závěr, že odpovědnost skladovatele dle § 2426 odst. 2 o. z. (resp. zhotovitele na základě § 2598 odst. 2 o. z.) za škodu vzniklou vlastní vadou uložené věci (tedy na základě ustanovení § 2598 odst. 2 i vlastní vadou věci převzaté zhotovitelem od objednatele) má být vyloučena jedině tehdy, nemohl-li ji skladovatel (zhotovitel) odvrátit. Sama skutečnost, že zhotovitel vadu nemohl odhalit, jej však odpovědnosti ještě nezproští.

14. Ke třetí otázce dovolatel poznamenává, že liberace v případě skutkové podstaty ustanovení § 2944 o. z. předpokládá nutnou jistotu, že by ke škodě došlo i jinak; pouhá pravděpodobnost, že by ke škodě mohlo dojít i jinak, nepostačuje.

15. Dovolatel rovněž vytýká odvolacímu soudu, že zatížil řízení vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Namítá, že odvolací soud nahradil odborný závěr znalce vlastním názorem, čímž postupoval v rozporu s rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2018, sp. zn. 25 Cdo 2368/2017, a ze dne 2. 7. 2009, sp. zn. 30 Cdo 3450/2007, a že učinil některá skutková zjištění [že z diagnostiky vyplynuly 4 chybové kódy, přičemž jen jeden z nich, a to P247A (senzor výfukových plynů) mohl vyvolávat tzv. nouzový stav; a že žalovaná na základě provedené diagnostiky nemohla dospět k závěru, že je zde konkrétní vada na vstříkovačích, která následně způsobila poškození hlavy motoru], aniž by je opřel o jakýkoliv důkaz.

16. Dovolatel navrhl, aby odvolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

17. Žalovaná ve svém vyjádření navrhla dovolání odmítnout, případně zamítnout. S odkazy na relevantní komentářovou literaturu uvádí, že odpovědnost zhotovitele za věci převzaté od objednatele se řídí ustanovením § 2598 odst. 2 o. z. bez ohledu na to, zda jde o věci k provedení díla či o věci, na nichž má být provedena oprava či úprava; názor odvolacího soudu je proto správný. Ke druhé otázce poznamenává, že liberace podle § 2426 odst. 2 o. z. nastupuje již na základě pouhé skutečnosti, že škoda byla zapříčiněna vadou převzaté věci, je tudíž mylný názor, že zhotovitel by musel prokázat, že by ke škodě došlo i jinak. Důvodným nelze podle ní shledat dovolání ani ve třetí otázce, protože liberační důvod § 2944 in fine o. z. je dán již při pouhé pravděpodobnosti, že by škodná událost postihla samotného poškozeného. Vady řízení vytknuté žalobcem samy o sobě nemohou být dovolacím důvodem, výtky jsou ostatně neopodstatněné.

III. Přípustnost dovolání

18. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 [srov. čl. II bod 1 zákona č. [286/2021](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony], dále jen „o. s. ř.“.

19. Po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou při splnění podmínek povinného zastoupení (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), se dovolací soud zabýval nejprve jeho přípustností.

20. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

21. Nejvyšší soud shledal dovolání přípustným pro řešení otázky v pořadí první, neboť rozhodnutí odvolacího soudu na jejím řešení závisí a jde o otázku v praxi dovolacího soudu dosud neřešenou.

IV. Důvodnost dovolání

22. Dovolání je důvodné, neboť ve světle níže přijatého závěru spočívá napadené rozhodnutí odvolacího soudu na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

23. Ustanovení § 2415 odst. 1 o. z. stanoví, že skladovatel se smlouvou o skladování zavazuje převzít věc tak, aby ji uložil a opatroval, a ukladatel se zavazuje zaplatit mu za to skladné.

24. Podle § 2426 o. z. skladovatel nahradí ukladateli škodu vzniklou od převzetí věci do jejího vydání, neprokáže-li, že ji nemohl odvrátit (odstavec 1). Skladovatel nehradí škodu způsobenou ukladatelem nebo vlastníkem věci, anebo vadou nebo přirozenou povahou uložené věci. Škodu způsobenou vadou obalu skladovatel nahradí, mohl-li vadu při vynaložení odborné péče poznat a upozornil-li na ni v potvrzení podle § 2416 (odstavec 2). Vznikla-li škoda z příčiny uvedené v odstavci 2, vynaloží skladovatel odbornou péči, aby škoda byla co nejmenší (odstavec 3).

25. Ustanovení § 2586 odst. 1 o. z. stanoví, že zhotovitel se smlouvou o dílo zavazuje provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatel dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu.

26. Podle § 2587 věta první o. z. se dílem rozumí zhotovení určité věci, nespadá-li pod kupní smlouvu, a dále údržba, oprava nebo úprava věci, nebo činnost s jiným výsledkem.

27. Podle § 2590 odst. 1 o. z. provede zhotovitel dílo s potřebnou péčí v ujednaném čase a obstará vše, co je k provedení díla potřeba.

28. Podle § 2598 o. z. objednatel nese nebezpečí škody na věci, kterou opatřil k provedení díla, dokud trvá jeho vlastnické právo k věci (odstavec 1). Zhotovitel odpovídá za věc převzatou od objednatel jako skladovatel. S provedeným dílem předloží objednateli vyúčtování a vrátí mu vše, co z jeho věci nezpracoval (odstavec 2).

29. Ustanovení § 2944 o. z. pod rubrikou „Škoda na převzaté věci“ stanoví, že každý, kdo od jiného převzal věc, která má být předmětem jeho závazku, nahradí její poškození, ztrátu nebo zničení,

neprokáže-li, že by ke škodě došlo i jinak.

30. Ustanovení § 2 o. z. stanoví, že každé ustanovení soukromého práva lze vykládat jenom ve shodě s Listinou základních práv a svobod a ústavním pořádkem vůbec, se zásadami, na nichž spočívá tento zákon, jakož i s trvalým zřetelem k hodnotám, které se tím chrání. Rozejde-li se výklad jednotlivého ustanovení pouze podle jeho slov s tímto příkazem, musí mu ustoupit (odstavec 1). Zákonnému ustanovení nelze přikládat jiný význam, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce; nikdo se však nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu (odstavec 2). Výklad a použití právního předpisu nesmí být v rozporu s dobrými mravy a nesmí vést ke krutosti nebo bezohlednosti urážející obyčejné lidské citění (odstavec 3).

31. Nesprávným právním posouzením věci je obecně omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav; soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (srov. například důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 13. 5. 2020, sp. zn. 23 Cdo 82/2019, uveřejněného pod č. [108/2020](#) Sb. rozh. obč.)

32. Pro pořádek je namístě úvodem upřesnit, že jestli se podle skutkových zjištění soudů nižších stupňů žalovaná ve smlouvě zavázala zjistit, proč vozidlo žalobce upadá do nouzového stavu, pak předmětem smlouvy o dílo (dílem) nebyla oprava, jak z toho vychází dovolatel při formulaci otázky, nýbrž činnost s jiným výsledkem ve smyslu § 2587 o. z. in fine. Tato skutečnost však nemá na řešení otázky vliv.

33. V předmětné věci bylo třeba posoudit, zda žalovaná (zhotovitel), se kterou žalobce (objednatel) uzavřel smlouvu o dílo spočívající v diagnostice svého vozidla, odpovídá za škodu na vozidle, k níž došlo během zkušební jízdy, která byla uskutečněna za účelem zjištění závady. Odvolací soud posuzoval odpovědnost žalované podle § 2426 o. z. ve spojení s ustanovením § 2598 odst. 2 věty první o. z. Ustanovení § 2944 o. z. odmítl aplikovat s odůvodněním, že odpovědnost zhotovitele za škodu se řídí ustanovením § 2598 odst. 2 věta první o. z. jako pravidlem speciálním (lex specialis).

34. Podle § 2598 odst. 2 věty první o. z. odpovídá zhotovitel za věc převzatou od objednatele jako skladovatel. Současná komentářová literatura se rozchází při řešení otázky, zda se toto ustanovení aplikuje jen na odpovědnost zhotovitele za škodu na věci, kterou převzal k provedení díla (dále „užší přístup“), nebo rovněž i na věci, kterou převzal za účelem opravy, úpravy nebo údržby (dále „širší přístup“). K užšímu přístupu se hlásí Kubát, O. in PETROV, J. a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023, § 2598, marg. č. 2, jenž dovozuje, že odpovědnost za věci převzaté za účelem opravy, úpravy nebo údržby se posoudí podle § 2944 o. z. Naproti tomu k širšímu přístupu se přiklání Horák, P. in HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, § 2958, marg. č. 4; Marek, K. in ŠVESTKA, J. a kol. Občanský zákoník: komentář. Svazek VI (§ 2521 až 3081). 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, § 2958, odst. č. 2; Klee, L., Hradečný, V., Jegorová, A., Turek, R., Hourová, V., Kalenský, T., Lupták, V. in Občanský zákoník: komentář. Svazek VI, (§ 2521 až 3081). 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021, § 2958, odst. č. 2.

35. Oba názorové proudy mají společné, že posuzují odpovědnost zhotovitele za škodu na převzaté věci (lhostejno, zda jde o věc převzatou k provedení díla nebo za účelem opravy, úpravy nebo údržby), aniž by rozlišovaly, při jaké činnosti zhotovitele ke škodě na věci dojde. Toto rozlišení má ale zásadní význam; jde o podstatný aspekt při řešení otázky, kdy se odpovědnost zhotovitele vskutku řídí pravidly o skladování.

36. Věcnou působnost ustanovení § 2598 odst. 2 věta první o. z. je třeba posoudit podle povahy pravidel, na něž se v něm odkazuje. Tento přístup má oporu v požadavku na takový výklad, který

respektuje vnitřní koherenci právního řádu a podle něhož shodné situace vyžadují zásadně shodné řešení, kdežto odlišné situace řešení odlišné. Aplikaci pravidel o odpovědnosti skladovatele lze shledat věcně ospravedlnitelnou jen proto, a zároveň též jen potud, že se povaha plnění poskytovaného zhotovitelem objednateli shoduje s plněním, které skladovatel poskytuje ukladateli. Z ustanovení § 2415 odst. 1 o. z. se podává, že primární povinností skladovatele je uložit a opatrovat věc ukladatele, odpovědnost skladovatele za škodu podle § 2426 o. z. se tudíž týká odpovědnosti za škodu při opatrování převzaté věci. V rámci plnění, které zhotovitel poskytuje objednateli, však opatrování věci představuje pouze vedlejší smluvní povinnost. Plněním, které je charakteristické pro tento smluvní typ, není opatrování věci, nýbrž provedení díla (primární smluvní povinnost), tj. poskytnutí činnosti s cílem dosáhnout určitého sjednaného výsledku. S ohledem na uvedenou rozdílnost plnění zhotovitele a skladovatele proto musí platit, že odkaz obsažený v ustanovení § 2598 odst. 2 věty první o. z. (tj. pravidla o skladování) se uplatní jen v souvislosti s vedlejší smluvní povinností zhotovitele opatrovat věc, kterou převzal za účelem provedení díla. Zhotovitel je povinen věc opatrovat do té doby, než ji zpracuje (vytvoří z ní dílo, případně ji do díla zabuduje), popřípadě do té doby, než ji bude povinen za podmínek § 2598 odst. 2 věta druhá in fine o. z. objednateli vrátit. Pod opatrování věci ale nelze zahrnout tu činnost zhotovitele, kterou se provádí samotné dílo (tj. poskytování primárního plnění). Škoda, která vznikne na převzaté věci při provádění díla, proto nespadá do věcné působnosti § 2598 odst. 2 věta první o. z.

37. Uvedený závěr odpovídá systematickému zákonu též proto, že § 2598 odst. 1 o. z. řeší otázku nebezpečí škody na věci patřící objednateli k jeho tíži. Citované ustanovení vychází ze zásady, že škoda stíhá vlastníka (casum sentit dominus), ačkoliv nastane ve sféře zhotovitele. Ustanovení § 2598 odst. 2 věta první o. z. pak stanoví prostřednictvím odkazu podmínky, za nichž má za škodu odpovídat zhotovitel. Důvodem, proč citovaná ustanovení řeší otázku odpovědnosti za škodu, je to, že věc objednatele se nachází ve sféře zhotovitele. Škoda, kterou může zhotovitel objednateli přivodit při provádění díla, je však na aspektu, kde se nachází věc, na kterou bude zhotovitel působit za účelem provedení díla, zcela nezávislá. Provádí-li zhotovitel dílo výlučně ve sféře objednatele (např. v jeho provozovně pod jeho kontrolou opravuje jeho stroj), pak k žádnému převzetí věcí objednatele nedochází. Ostatně poškodí-li zhotovitel věc objednatele při provádění díla, pak je zcela nerozhodné, zda tuto věc převzal či nepřevzal, nýbrž to, jakým způsobem s věcí zacházel.

38. Cestou logického, systematického a teleologického výkladu tak Nejvyšší soud dospěl k závěru, že odpovědnost zhotovitele podle § 2598 odst. 2 věta první o. z. dopadá jen na případy, kdy škoda na převzaté věci vznikla při jejím opatrování; na škodu vzniklou na převzaté věci při provádění díla se toto ustanovení nevztahuje.

39. Posuzoval-li odvolací soud odpovědnost žalované za škodu na vozidle žalobce, která vznikla v souvislosti s prováděním díla, podle § 2598 odst. 2 věta první o. z., aplikoval nesprávný právní předpis a jeho rozhodnutí nemůže obstát.

40. Není-li s ohledem na přijatý závěr aplikace ustanovení § 2598 odst. 2 věty první o. z. ve zde souzené věci vůbec namístě, pak postrádá opodstatnění, aby se Nejvyšší soud zabýval otázkou, zda odpovědnost podle § 2598 odst. 2 věty první o. z. má dopadat i na věc, kterou zhotovitel přijal k opravě nebo úpravě, respektive k činnosti s jiným výsledkem. Ze stejného důvodu ztrácí rovněž smysl, aby odvolací soud řešil v tomto dovolacím řízení otázku, kterou dovolatel předložil jako v pořadí druhou. Neobstojí-li totiž rozsudek odvolacího soudu již v úvaze, že věc má být posouzena podle § 2598 odst. 2 věty první o. z. ve spojení s § 2426 o. z., není důvod zabývat se výkladem ustanovení § 2426 o. z.

41. Při řešení otázky, který předpis hmotného práva má být aplikován, přichází v úvahu ustanovení § 2944 o. z., podle něhož platí, že každý, kdo od jiného převzal věc, která má být předmětem jeho závazku, nahradí její poškození, ztrátu nebo zničení, neprokáže-li, že by ke škodě došlo i jinak.

Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi toto ustanovení dosud nevyložil; judikatorní závěry, kterými argumentuje dovolatel, se vztahují k jinému právnímu předpisu, k zákonu č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník.

42. Jde tedy rovněž o otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Odvolací soud, jenž ustanovení § 2944 o. z. aplikoval pouze podpůrně, se ale jeho výkladem vůbec nezabýval, a Nejvyšší soud jako soud dovolací by neměl být prvním soudem, který toto ustanovení podrobí výkladu. Též účastníci řízení musí (v souladu se zákazem překvapivosti rozhodnutí soudu) dostat příležitost se k výkladu § 2944 o. z. z uvedených aspektů vyjádřit. Bude tedy na odvolacím soudu, aby toto ustanovení v dalším řízení vyložil.

43. V zájmu hospodárnosti řízení považuje Nejvyšší soud za vhodné poznamenat, že § 2944 o. z. přebírá takřka totožně znějící ustanovení § 421 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. [509/1991](#) Sb., které vycházelo z ustanovení § 237 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 1991. To stanovilo, že socialistická organizace odpovídá za poškození, ztrátu nebo zničení věci, kterou k provedení služby od občana převzala, ledaže by ke škodě došlo i jinak. Podle důvodové zprávy sledoval socialistický zákonodárce širokým vymezením odpovědnosti socialistické organizace účel zvýšit ochranu práv občanů za řádné uspokojování jejich potřeb.

44. Je zřejmé, že úprava, jejíž dikce byla převzata ustanovením § 2944 o. z., byla přijata ve zcela jiných společensko-ekonomických poměrech a v kontextu právního řádu založeného na zásadně odlišných hodnotách (lze upozornit na kritiku tohoto ustanovení v díle MELZER, F. a kol. Občanský zákoník: velký komentář. Svazek IX, § 2894-3081. Praha: Leges, 2018, § 2944, marg. č. 14, 119 až 127). Tuto skutečnost je třeba vzít na zřetel a pokusit se o takový výklad ustanovení § 2944 o. z., který by co nejlépe odpovídal skutečnosti, že tu zdaleka již nejde o služby poskytované socialistickými organizacemi v systému společenského vlastnictví výrobních prostředků, a vyhověl požadavkům zakotveným v § 2 o. z. Tutěž skutečnost je třeba zohlednit též při úvaze o využitelnosti dobové judikatury.

45. Podle § 242 odst. 3 věta druhé o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Dovolateli je třeba přisvědčit, že řízení před soudy nižších stupňů je zatíženo vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

46. Podle § 127 odst. 2 o. s. ř. je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, soud nechá znalecký posudek přezkoumat jiným znalcem.

47. Podle § 213 o. s. ř. není odvolací soud vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil soud prvního stupně (odstavec 1). Odvolací soud může zopakovat dokazování, na základě kterého soud prvního stupně zjistil skutkový stav věci; dosud provedené důkazy zopakuje vždy, má-li za to, že je z nich možné dospět k jinému skutkovému zjištění, než které učinil soud prvního stupně (odstavec 2).

48. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu se podává, že znalecký posudek soud sice hodnotí jako každý jiný důkaz podle § 132 o. s. ř., odborné závěry v něm obsažené však hodnocení podle tohoto ustanovení nepodléhají. Hodnocení důkazu znaleckým posudkem spočívá v posouzení, zda závěry posudku jsou náležitě odůvodněny, zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž bylo třeba se vypořádat, zda závěry posudku nejsou v rozporu s výsledky ostatních důkazů a zda odůvodnění znaleckého posudku odpovídá pravidlům logického myšlení. Má-li soud pochybnost o věcné správnosti znaleckého posudku, popřípadě je-li znalecký posudek nejasný

nebo neúplný, nemůže jej nahradit vlastním názorem, nýbrž musí znalce požádat, aby podal potřebná vysvětlení, zejména aby posudek doplnil nebo jinak odstranil jeho nedostatky, popřípadě aby vypracoval nový posudek; kdyby tím nebyla pochybnost o věcné správnosti znaleckého posudku, nejasnost nebo neúplnost znaleckého posudku odstraněna, soud za účelem přezkoumání znaleckého posudku ustanoví jiného znalce, popřípadě, jsou-li splněny podmínky uvedené v ustanovení § 127 odst. 3 o. s. ř., státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost (srov. například rozsudky ze dne 21. 10. 2009, sp. zn. 22 Cdo 1810/2009, ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. 22 Cdo 4532/2010, a ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 25 Cdo 4712/2016, či důvody rozsudku ze dne 17. 7. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2616/2013, uveřejněného pod č. [109/2014](#) Sb. rozh. obč.).

49. Ve zde souzené věci odvolací soud zákonem stanovená a judikaturou blíže vysvětlená pravidla porušil, jestliže pochybnosti o správnosti znaleckého posudku, které se podle jeho názoru nezdařilo odstranit ani výsledkem znalce, řešil tak, že sám přezkoumal věcnou správnost odborných závěrů znalce a nahradil je vlastním názorem. Argumenty, jimiž tento procesně nekorektní postup odůvodnil, jsou podle § 127 odst. 2 věty druhé o. s. ř. přesně těmi důvody, pro něž by měl být nařízen revizní znalecký posudek.

50. Zároveň odvolací soud porušil pravidlo stanovené v § 213 o. s. ř., jestliže dospěl k jinému skutkovému zjištění, než které - na základě důkazu znaleckým posudkem včetně výslechu znalce - učinil soud prvního stupně, aniž nařídil odvolací jednání a při něm tento důkaz zopakoval (srov k tomu obdobně např. rozsudek ze dne 31. 8. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1546/99, uveřejněný v časopise Soudní judikatura, číslo sešitu 1, ročník 2001, pod č. 11, a důvody rozsudku ze dne 25. 2. 2014, sp. zn. 32 Cdo 2368/2013, uveřejněného pod č. [72/2014](#) Sb. rozh. obč.).

51. Protože rozhodnutí odvolacího soudu není z uvedených důvodů správné a podmínky pro jeho změnu dány nejsou, Nejvyšší soud je, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil, spolu se závislými výroky o nákladech řízení (§ 243e odst. 2 věta třetí o. s. ř.), a věc podle § 243e odst. 2 věty první o. s. ř. vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochrana spotřebitele \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovněprávní vztah \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určení otcovství \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Jméno v obchodní firmě právnické osoby](#)
- [Dokazování](#)
- [Bolestné](#)